

Friedrich Hölderlin
POZNE HIMNE

Iz nemščine prevedel
Vid Snoj

Ljubljana 2006

Patmos
Homburškemu deželnemu grofu

Blizu je
in težko dojemljiv bog.
A kjer je nevarnost, raste
tudi rešilno.
5 V mračnem prebivajo
orli in brez strahu hodijo
sinovi Alp preko brezna
po lahno zgrajenih mostovih.
Zato, saj nagrmadeni so naokrog
10 vrhovi časa in najljubši prebivajo
blizu, motneč na
najbolj ločenih gorah,
torej nedolžno daj vodo,
o, krila nam daj, da z najzvéstejšo pametjo
15 gremo tja čez in se vrnemo.

Tako sem govoril, ko me hitreje,
kot sem domneval,
in daleč, kamor si nikdar nisem
mislil, da pridem, odpeljal je neki genij
20 od moje hiše. Mračili so se
v somráku, ko sem hodil,
senčni gozd
in hrepeneči potoki
domovine; teh dežel nisem nikdar poznal;
25 vendar je kmalu, v svežem blesku,
skrivnostno
v zlatem dimu vzcvetela mi,
hitro zrasla,
s koraki sonca,
30 s tisoč vrhovi dehteč,

Azija, in oslepljen iskal sem
 eno, kar sem poznal, kajti bil sem
 nevajen širokih ulic, kjer
 s Tmola dol pelje
 35 zlatookrašeni Paktol
 in Taurus stoji in Mesogija
 in, poln rož, vrt,
 tih ogenj; toda v svetlobi
 visoko cveti srebrni sneg;
 40 in, priča nesmrtnega življenja,
 na stenah nepristopnih
 prastar raste bršljan in nošene so
 od živih stebròv, ceder in lovorik
 slovesne,
 45 božjezgrajene palače.

Šumi pa krog Azije vrat,
 vlekoč sem se in tja
 po negotovi morski ravnici,
 dovolj brezsenčnih cest,
 50 vendar pozna otoke ladjar.
 In ko sem slišal,
 da eden od blizu ležečih
 je Patmos,
 se mi močno je
 55 tja zahotelo zaviti in tam
 se približati temni jami.
 Kajti ne kakor Ciper,
 z izviri bogati, ali
 kateri od drugih
 60 veličastno prebiva Patmos,

gostoljuben pa
 v revnejši hiši
 je kljub temu,

in če po brodolomu ali za domovino
 65 tožeč ali
 pokojnim prijateljem
 se približa mu kdo izmed
 tujcev, rad to sliši, in njegovi otroci,
 glasovi vročega gaja,
 70 in kjer pade pesek in razpoka
 površje polja, zvoki,
 oni ga slišijo, in ljubeče zveni
 spet od moževih tožb. Tako je skrbel
 nekoč za bogoljubljenega,
 75 za vidca, ki v blaženi mladosti je

hodil s
 sinom Najvišjega, neločljivo, kajti
 ljubil nevihtonosec je preprostost
 učenca in videl pazljivi mož
 80 natanko obličje boga,
 ko pri skrivnosti vinske trte sta
 skupaj sedela, ob uri gostije,
 in je v véliki duši, spokojno sluteč, smrt
 izgovoril Gospod in zadnjo ljubezen, kajti nikdar dovolj
 85 ni o dobroti povedati mogel
 besed, tedaj, in razvedriti, ko
 ga je videl, srdenje sveta.
 Kajti dobro je vse. Potem je umrl. Mnogo bilo bi
 povedati o tem. In so ga videli, kako je zmagujoč gledal,
 90 najradostnejšega še nazadnje prijatelji,

a so žalovali, saj zdaj
 se je zvečerilo, osupli,
 kajti velikoodločenega nekaj so v duši imeli
 ti možje, a so ljubili življenje
 95 pod soncem in niso hoteli oditi
 od obličja Gospoda

in domovine. Navdano,
kot ogenj v železu, je bilo to in senca jim ljubega
je hodila ob strani.

100 Zato jim poslal je
duha, in seveda se je stresla
hiša in božja hudourja so se kotalila,
grmeč daleč preko
slutečih glav, ko v težkem preudarku
105 zbrani bili so junaki smrti,

zdaj, ko se ločujoč
jim je še enkrat prikazal.
Kajti zdaj je, kraljevski, ugasnil
sončev dan in razbil

110 naravnost žareče,
to žezlo, božjetrpeč, sam od sebe,
kajti prišlo naj bi spet
o pravem času. Bi ne bilo
dobro, pozneje, in bi rezko pretrgalo, nezvesto,
115 delo ljudi, in radost bila je
odtlej
prebivati v ljubeči noči in hraniti
v preprostih očeh srepo
brezna modrosti. In globoko
120 ob gorah zelené tudi žive podobe,

a je strašljivo, kako sem in tja
to, kar živi, v neskončnost raztresa bog.
Kajti že zapustiti obličje
dragih prijateljev

125 in iti tja daleč preko gora
sam, kjer je dvojno
spoznan, enoglasno
bil nebeški duh; in ni bilo prerokovano, temveč
je kodre zgrabilo, pričujoč,

130 ko je iznenada,
daleč hiteč, nazaj k njim pogledal
bog in so zaklinjajoč,
da bi se ustavil, kot na vrveh zlato
privezani potlej,
135 imenujoč zlo, podali si roke –

ko potem pa umre,
ki bila je nanj vezana
najbolj lepota, da je po podobi
bil čudež in kazali so nanj

140 nebeščani, in ko, uganka večno drug drugemu,
drug drugega dojeti ne
morejo, ki so skupaj živeli
v pomnjenju, in ne odnaša peska samo ali
vrb in zajema le

145 templjev, ko slavo
polboga in njegovih
razveje in sam svoje obličje
odvrne Najvišji
zgoraj, da ni

150 nič nesmrtnega videti nikjer več na nebu ali
na zemlji zeleni, kaj je to?

To je sejalec met, ko
z velnico zajema
in vejajoč meče pšenico, na čisto, preko mlatišča.

155 Pade otrob mu pred noge, vendar
poide zrno
in nič ni hudega, če gre
kaj v zgubo, in od govora
izzveneva živi zvok,

160 kajti božje delo tudi enako je našemu,
noče Najvišji vsegà hkrati.
Sicèr nosi železo rov

in žareče smole Etna,
tako imel bi bogastvo,
165 da bi naredil podobo in zrl
podobno, kot je bil, Kristusa,

ko pa nekdo bi spodbodel sam sebe
in me, žalostno govoreč, na poti, ko bil bi brez brambe,
napadel, da bi ostrmel in bi od boga
170 žêlel posneti podobo, služabnik –
v jezi sem vidno videl nekoč
gospodarja neba, ne, da bi bil kaj, temveč
da bi se učil. Dobrotljivi so, to pa, kar najbolj sovražijo,
doklêr gospodujejo, je ponarejenost in tedaj
175 ne velja, kar je človeško, več med ljudmi.
Kajti ne vladajo oni, temveč vlada
nesmrtnikov usoda in njihovo delo teče
samo od sebe in hiti h koncu.
Ko nebeški zmagohod namreč gre
180 više, krepki soncu enako
poimenujejo veselo vzklikajočega sina Najvišjega,

prepoznavno znamenje, in tu je palica
speva, namigujoč navzdol,
kajti nič ni navadno. Mrtve obuja,
185 ki jih ni še zajela
surovost. Čakajo pa
plahih oči mnogi,
da zrejo svetlobo. Nočejo
ob ostrem žarku cveteti,
190 četudi zlata uzda zadržuje pogum.
Če pa, kot
od mrščečih se obrvi,
pozabljajoč svet
pade tiho sveteča sila iz svetega pisma, se utegnejo,

195 milosti radosteč se,
uriti ob tihem pogledu.

In če zdaj nebeščani
tako, kot verjamem, ljubijo mene,
koliko bolj šele Tebe,
200 kajti vem eno,
da namreč volja
večnega Očeta mnogo
Tebi velja. Tiho je znamenje njega
na grmečem nebu. In Eden stoji spodaj
205 vse svoje življenje. Kajti še živi Kristus.
So pa junaki, njegovi sinovi,
prišli vsi in svete spise
o njem in strelo razjasnjujejo
dela zemlje do zdaj,
210 tekma nezadržno. On pa je zraven. Kajti njega so dela
vsa mu poznana od nekdam.

Predolgo, predolgo je že
slava nebeščanov nevidna.
Kajti prste nam morajo
215 skoraj voditi in sramotno
iz nas trga srce neka sila.
Kajti žrtve želi si nebeščanov vsak,
če pa je kaka bila opuščena,
dobrega to ni prineslo nikdar.
220 Služili smo materi Zemlji
in navsezadnje služili sončni svetlobi,
nevede, Oče pa,
ki vlada nad vsemi,
ljubi najbolj, da neguje se
225 trdna črka in dobro tolmači
obstoječe. Temu sledi nemški spev.